

SPÍRITUS

A KAPOSVÁRI EGYHÁZMEGYE LAPJA ♣ 20. évfolyam, 3. szám 2018. október

Pap- és diakónusszentelés a székesegyházban

Lángoljon és égessen a tűz!

Fotó: TÓTH DÁNIEL

Varga László megyéspüspök június 23-án a kaposvári székesegyházban áldozópappá szentelte Fodor Béla és Kisiván Csaba diakónusokat, illetve diakónussá szentelte Tölgyesi Dávid és Vida Zoltán kispapokat. (Folytatás a 3. oldalon)

Lektoravató

Lektoravató. Szeptember 29-én délután a kaposvári székesegyházban celebrált szentmisén Varga László megyéspüspök lektorra avatott tizenhét, akolitusi szolgálatra készülő férfit. FOTÓ: KLING MÁRK

Szagrális Művészetek Hete

A társegyházak és világi intézmények közreműködésével, jelentős résztvevői körrel és közönséggel, s az idén is nagy sikerrel megszervezett Ars Sacra Fesztivál kaposvári-somogyi programjai újra és újra erősítették bennem, milyen fontos életünkben a kegyelem. Ez a magától, olykor váratlanul érkező, az eget a földdel összekötő állapot, amelyről Reményik gyönyörűen ír: „Álomfáidnak minden aranyágán / Csak úgy magától – friss gyümölcs terem. / Ez a magától: ez a Kegyelem.” Erre azonban nyitottnak kell lennünk. Élni a valóságot, szeretni a velünk együtt élőket – melyre Varga László megyéspüspök is oly régóta tanít. A művészetek, a múzsák randevúja is életünk része kell, legyen, hogy ég-és föld összeérjen, hogy tapasztalattá váljon József Attila igaza: „Az Isten itt állt a hátam mögött s én megkerültem érte a világot.”

(Folytatás a 6-9. oldalon)

L. S.

Jelenits István piarista szerzetes a megyei könyvtár vendége volt

Fotó: DR. HEGEDŰS GYÖRGY

TARTALOM

Az ezüstmisés plébános **2**

Születésnap Újudvaron **3**

Andocsi búcsú **4**

A falu védőszentje **10**

Magnus **15**

Az ezüstmisés dr. Rumszauer Miklós atyát köszöntötték

„Pap vagy te mindörökké ...”

Huszonöt évvel ezelőtt, 1993. július 3-án a Kaposvári Egyházmegyében elsőként szentelték pappá dr. Rumszauer Miklóst, a kaposvári Szent Margit - Szent József Egyházközség plébánosát, bírósági helynököt. Ezüstmiséjét – melyen Varga László megyéspüspök is köszöntötte – július 1-jén mutatta be. Hívek több száz fős tábora vett részt az egyházközség képviselő-testülete vezetőinek üdvözlésével kezdődő ünnepi misén, amelyen egyebek mellett a neki szóló levelekből állítottak össze egy díszkötetet, Maczkó Mária és Gál Laura énekművészek énekeltek, gyermekek, felnőttek cursillisták köszöntötték, s erre az alkalomra az egyházközség kiadásában megjelent Lőrincz Sándor „Pap vagy te mindörökké...” című meglepetés-kötete, amelyhez Balás Béla és Varga László főpásztorok, valamint prof. dr. Rosta István és dr. Giber Vilmos írt előszót. Dr. Vörös Klára Ilona személyes hangú írásával köszöntjük az ünnepeltet, akit augusztus 20-a alkalmából Magyar Arany Érdemkereszttel tüntettek ki.

Miklós atyának

Hiszek benne, hogy a döntő fontosságú pillanatok, olyan történetek részei, melyek a halálon túl is tartanak. Hogy 25 évvel ezelőtti szentelésed, egész életed értelme, s örökre adtad a szavadat. Hiszem, ez egy szeretet-történet.

Hívást kapni, mi mást jelent, mint kimondhatatlan erejű lelepleződését Isten olyan súlyú szeretetének, melyet csak az elköteleződés könnyít. Az elhívás zárszó az addigra, és előhang minden ezutánra. Isten vágyódva várt Rád, s születésed pillanatától a dolgaidda rejtette Magát. Azért nőttél fel szoprán áriákon, hogy Isten tudathassa, minden róla énekel, s azért lettél fogékony a nyelvek iránt, hogy minél több szóban ismerj a szeretetére; majd ügyvédnek nevelt a Vádoló ellen, hogy átérezd a Védelmező szeretetet. Isten a Lelkét adta lelkedbe, hogy a „másik Ügyvéd” (Jn 14,16) töltsön be, emeljen pappá.

Üdvözlégy, új pap! – mondtam magamban, amikor megérkeztl. Egy megíratlan történetre vártam izgatottan. Isten szépségét akartam látni, amint van. Köszönöm, hogy ihletett papságod által, életem a kegyelem helye lett.

Amikor hozzánk küldött Jézus főpap, talentumaid sugároztak, kvalitásaid, láthatóan, az Istenben való életből mutatkoztak. Karizmáid, erős jelenléd, lélegzetelállító prédikációid, művészetértésed, műveltséged, dinamizmusod elragadtak minket. Értelmet talált sokunk mély átalakulási folyamata. Olyan lett a plébániánk, amely magához ölelte a közösségeket, s szabvány nélküli utat kínált keresztségünk beteljesítésére. Templomunk terének szépségében jó volt felismerni, Isten bennünk való gyönyörködését; a koncertmisékben, a kiállításokban, előadásokban pedig társteremtői tehetségünk megáldását.

Dicsőség Istennek, hogy a Te hivatásoddal ajándékozta meg az Egyházközségünket. Hálás vagyok imáidért, segítő szavaidért, medjugorjei szentségimádásaidért. Veled Jézus jön misézni. Köszönöm, hogy pap lettél.

Áldozópapnak lenned, amiatt boldog életforma, mert a boldogságod Isten, s mert „pap vagy te mindörökké, Melkizedek rendje szerint.” Azért nincs két egyforma papi hivatás, mert az ember, mosolyaiban is egyetlen. A Te derűd néma pásztor, jófajta evangelizáció és belefeledkezett öröm az elhívásodba.

DR. VÖRÖS KLÁRA ILONA (Kaposvár)
Fotó: DR. HEGEDŰS GYÖRGY

Huszonöt éves a Szent Rita Katolikus Ifjúsági Tábor

Születésnap Újudvaron

Negyedszázada ad otthont Újudvar a Szent Rita Katolikus Ifjúsági Tábornak, melyre a jubileumi év alkalmából Ferenc pápa is áldását adta. A tábor népszerűsége évről évre nő – ezt mi sem bizonyítja jobban, minthogy idén a kicsik turnusába több mint 160, a nagyokhoz pedig közel 70 gyermek és fiatal érkezett.

– Régóta rátalálnak táborunkra a fiatalok; mind Nagykanizsáról, mind a környező zalai és egy-két somogyi településről rátalálnak a fiatalok. Aki már volt egyszer, az olyan élményekkel tért haza, hogy szívesen ajánlja társainak is – mondta Arányi Zoltán, Újudvar plébániai kormányzója

Az elmúlt 25 évben a közös imádások és szentmisék mellett mindig változatos programokat és érdekes feladatokat kínáltak a szervezők. A folya-

matos megújulásban nagy szerepe volt a táborot segítő, jószándékú embereknek.

– Talán az a bibliai idézet hozható ide, hogy a „Szeretet mindig találékonnyá tesz.” Akik idejönnek – bármilyen módon próbálva segíteni a tábor működését –, ők olyan nagy szeretettel érkeznek, hogy ebből mindig új ötletek származnak, és mindig új programok születnek – fogalmazott Gál Gábor szervező.

Fotó: HORVÁTH MÁRTON

Riska kamaszodik ...

A kaposvári egyházmegye csemetéi idén is nagy izgalommal várták az immár 11 éve megrendezésre kerülő Riska tábort, amelynek célja, hogy a legkülönfélébb háttérrel érkező gyermekeket egy szeretetközösségbe kovácsolja. Idén is két turnusban 150-150 gyermek részvételével zajlott Nyéky Kálmán plébános vezetésével, illetve mintegy száz segítő önkéntessel. Az első hét záró szentmiséjét Varga László megyéspüspök celebrálta, aki prédikációjában a bennünk élő, farkasbőrbe bújt rossz felismerésére és leküzdésére hívta fel a gyermekek figyelmét:

Pap- és diakónusszentelés a székesegyházban

Lángoljon és égessen a tűz!

(Folytatás az 1. oldalról)

Az ünnepi szentmisén a megyéspüspök az egyházi rend szentségével járó áldozatról, illetve az evangélium tüzellel való hirdetéséről beszélt:

– Szeretnék hálát adni minden paptestvéremnek, aki az egyházmegyében szolgál, vagy más egyházmegyéből jött és szolgál – mondta. – Hálát adok minden diakónus- és akolitus testvéremnek azért az áldozatért és szolgálatért, amit egyházunkért vé-

geznek. Köszönöm a paptestvérek hűségét, minden áldozatukat, felajánlott szenvedésüket. Köszönöm minden újrakezdésüket, amikor a magány, a reménytelenség kísérti őket. Köszönöm, hogy vagytok! Nélkületek nem tudnánk teljesíteni küldetésünket, az evangélium, Isten országa hirdetésének a szolgálatát. Hálát adok Istennek, hogy új hivatásokat támaszt. Olyanokat, akik vállalják a küldetést és az ezzel járó áldozatot.

A most szentelendőktől azt kérte a püspök, hogy maradjanak tűzközelen, hogy ez a tűz, ami bennük jelen van, lángoljon és égessen. Égesse őket is, és érje el a tűze a körülötte lévőket is. Mióta püspökötök lettem, minden nap imádkozom azért, hogy a Szentlélek tüze égjen paptestvéreim szívében. Mindenkinél más körülmények között, más élethelyzetben, egészségi állapotban, de ég ez a tűz. Szeretném az Úr Jézus Krisztussal együtt lángra lobbantani ezt a tüzet!

Párhuzamos a külső és a belső, lelki építkezés Andocson

Folyamatosan gyarapszik a madonna ruhatára

Az andocsi plébániatemplom és kolostor a Kaposvári Egyházmegye kiemelt szakrális helye, s az elkövetkezendő időkben még több látogatót fogadhat a zárándokturizmus jegyében. Az utóbbi években jelentős támogatásnak köszönhetően folytatódott az ismert búcsújáró hely rekonstrukciója, melynek köszönhetően a ferences rendház, s a templomkörnyék is hívogatóbb lesz. A belső kerengő és az udvar szépült meg, új szabadtéri oltár készül, és a templom, valamint a kolostor előtti tér is impozáns burkolatot kapott. Szalai Tamástól, a kegyhely plébánosától megtudtuk: az épületkomplexum régóta tartó rekonstrukciója mellett a belső, lelki építkezés is folyamatos, és tovább gyara-

podott a messze földön ismert Mária-ruhák gyűjteménye is. A Nagyboldogasszony templom kegyszobrát ugyanis a liturgia

színe szerint öltöztetik. Ebben az évben az andocsi madonnának Magyarországról és Erdélyből tizenkét új öltözet

érkezett adományként; így 352 darabosra nőtt a Szent Szűz ruhatára.

(LŐRINCZ)

Nagyboldogasszony napján a híres búcsújáróhely, Andocs kegytemplomát megtöltő híveket – köztük a gyalogosan érkező tabi zárándokokat – Szalay Tamás plébános köszöntötte. A szentbeszédet Fodor Béla újmisést mondta.

Andocsra a legenda szerint angyalok hozták a Mária-szobrot Kalocsáról. Fotó: DR. HEGEDŰS GYÖRGY

Mijo Baradával - Máriáról

A Joppé Evangelizációs Központ szervezésében, Mijo Barada tartott háromnapos lelkigyakorlatot a kaposvári Szent Margit-templomban. A horvát származású, négygyermekes misszionárius tanításait már két alkalommal hallhattuk a kaposvári Szent Imre-templomban. Ezúttal szeptember 21-23 között, Mária címmel tartott lelkigyakorlatot. Dicsőítés, tanítás, szentmise, rózsafüzér-imádság és szentségimádás váltakozott a feltöltődést és önmagunkba nézést egyaránt ígérő lelkiségi programon.

Több mint 130-an vettek részt a két hittantáborban

Nagyító alatt a Biblia nőalakjai

A Marcali Egyházközség nyári napközis hittanos táborai évről évre egyre több gyermeket vonzanak. Az idei esztendőben több mint 130 diák vett részt két turnusban. Az első alkalommal résztvevő kisebbek még a bátortalanság érzésével, de már nagy várakozással telve tekintenek – az elbeszélések alapján – a sok vidámsággal kecsgetető „kaland” elé. A rutinosabbak pedig már felszabadult és vidám hangulatban nyüzsögtek a táborvezetők körül.

Minden nap közös imádkozással és énekléssel kezdődött a nemrégiben új burkolatot kapott plébánia-templomban, majd különféle előadások hangzottak el. Az

idei esztendőben a „Nők a Bibliában” témát járták körül és ismerhették meg a gyermekek. A teremtéstörténet Évjátékát dr. Gyulainé Domján Zsuzsanna, az új hitoktató mutatta be. Rúth történetét Pozsonyi Anna gimnazista, a házasságtörő asszony históriáját Fazekas Krisztián református lelkész, Márta és Mária jelentőségéről pedig Deiszingerné Kiss Anna nagykanizsai hitoktató beszélt.

A délutánok folyamán a hallottakat öt különböző módon – mivel 5 csapatot alkottak – dolgozták fel: faliújság rejtvények, rajzok, bábozás, saját vers, gyurmázás, dalírás, színdarab és humoros formában. Ezen

kívül gazdag választási lehetőségek voltak még az idő hasznos eltöltésére, hiszen lehet például kerámiázni, nemezelní, vagy különféle játékokban, részt venni. A sport kedvelői pedig kedvükre ping-pongozhatnak vagy éppen csocsózhatnak, illetve focizhatnak az X-ház nagy udvarán. Ezen kívül a Marcali Városi Fürdőben is megfordultak, ahol kedvükre úszhattak, pancsolhattak a különféle medencékben. A programokhoz szükséges játékokat, illetve eszközöket ebben az évben a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ és Marcali Város Önkormányzata az EFOP 3.9.2-16-2017-00014 kód-

számú pályázati forrásból 250.000,- Ft értékben biztosította.

Az idén a keddi nap volt a kirándulásé, amikor Balatonkeresztúron és Balatonfenyvesen megnézték és megismerkedtek a templomok történetével, majd kisvasúttal Imremajorba is ellátogattak, ahol a tájjal ismerkedtek, illetve a focizásra is bőséges lehetőség adódott. A bátrabbak pedig „hamuban sült pogácsát” is süthettek a kemencében.

A hittantáborot az egyházközség szervezte és szponzorálta, valamint Gelencsér Róbert világi elnök, a táborozók szülei és a hívek is támogatták.

Fotó és szöveg:
KISS KÁLMÁN

Keresni az igazi fényt, és hagyni, hogy átalakítson bennünket. . .

Gondolatok az Ars Sacra művészeti hét eseményeiről

„A jóság és szépség őrei vagyunk.”
Ferenc pápa

A hatodik éve, hogy közösségben születik meg a döntés a kaposvári – idén Kaposvár és környéki –, egyhetes művészeti fesztivál programjairól. Közösségben alkotunk. Mert erőforrás vagyunk egymás számára, tiszteljük és elfogadjuk a különbözőségeket, a más hangsúlyokat, ahogy a művészet szabadsága is ilyen: összekapcsolódik

a szolidaritással és befogadással. Az első év, hogy „ars sacra fesztivál kaposvár” néven facebook-oldala lett az eseményeknek, ami lehetőséget adott ezen a felületen is információt eljuttatni az érdeklődőkhöz.

Emlékszem az első pár fős „asztalközösségre” a Szent Imre plébánián – ma már tizenötön vagyunk –, és

persze azok, akik a tizenöt mellett segítenek, széket pakolnak, hangosítanak, ajtót nyitnak és zárnak, mécsest gyűjtenek, hogy a sötétben is látható legyen az út. Mert hiszünk abban, hogy a „jóság és szépség őrei vagyunk”(Ferenc pápa) Ahogy a művészet is ezt teszi: belevési hitét a dalokba, a versekbe, a képekbe, a filmek

pillanataiba.

A művészet: közelség és titokzatosság. Szabadság és remény. Nem idealizál, de kitágítja az értelmezési, észlelési keretet, a mindenekben és mindenekben jelenlévő jót, igazat, szépet keresi és mutatja fel, közvetíti a maga sajátos nyelvén. Olyan, mint az ajtó: összeköti a kint és bent lévő valóságot. ➤

Szita Károly, Kaposvár polgármestere, Varga László megyéspüspök és Pongráczné Győri Boglárka evangélikus lelkész nyitotta meg a fesztivált

A megnyitón a Szili Zoltán vezette CapPuccini kórus is fellépett

József Attila szabályos utak helyett cselédlépcsőn érkezett be az irodalomba

„Bűnről fecseg, ki cselekedni gyáva!”

Hányszor és hányszor tapasztaljuk József Attila igazát: „Az Isten itt állt a hátam mögött s én megkerültem érte a világot”!? A vonat tiporta álmódzó költészetéről, Istent kereső verseiről rendeztek ke-rekasztal-beszélgetést Jelenits István piarista szerzetes, Molnár Csilla magyartanár és Fándly Csaba színész közreműködésével a kaposvári Takáts Gyula Megyei és Városi

Könyvtárban, ahol az elmúlt években az Ars Sacra Fesztivál keretében már premier planba került Pilinszky és Reményik Sándor életműve is.

Az irodalmi asztaltársaság kérdezője Gombos Péter egyetemi docens, a Magyar Olvasástársaság elnöke volt, aki elsőként arra utalt: egyesek szerint az istenhit ugyanolyan szerepet tölt be József Attila költészetében, mint Adynál

vagy Dsida Jenőnél, míg Sík Sándor szerint az egész költői életutat végigkíséri. Jelenits tanár úr szerint hol igen, hol nem, jóllehet méltatlanul elfelejtődött, hogy korai verseiben jelen volt Isten, aztán beleszeretett a marxizmusba, s emiatt igyekezett elfelejteni, majd amikor kiábrándult belőle, akkor meg a freudizmus ateista karaktere aknáztta alá istenkapcsolatát. Betegsége szorításában azon-

ban újra előkerül; így születtek rendkívül mély istenes versei, melyek a magyar irodalom legnevezetesebb alkotásai, az anyaversei pedig a legizgalmasabbak. . .

Molnár Csilla tanárnő úgy véli: 1925-1928 között többféle istenkép él József Attilában; szinte tagadó, dacos fiatalkori szembenállás érzékelhető, míg másutt szociális érzékenységgel, a szegények támoga- ➤

A Nyitott Kapu Hajléktalanszállón

Összeköt, kérdez és megmutatja a maga válaszait.

Tudjuk-e így látni az alkotásokat, gyermekrajzokat, hallgatni a zeneműveket, verseket, tudományos, színházi előadásokat, hogy azoknak a mélyén a valóságot kérdező szándék van? Mert a „művészet nem más, mint áttörni a tényeket és eljutni a valósághoz” – idéztük a 2017-es év szakrális eseményeket összefoglaló műsorfüzetben. És idén is Pilinszky gondolatait emeltük az országos mottó mellé: „Bizonyosságra törekedni és elfogadni a bizonytalanságot: egyik mottója lehetne a mindenkori embernek.

Kemény prés ez mégis szorításából született minden igaz bölcsesség, ima, művészet”.

Tudjuk-e így szemlélni, befogadni a művészet ezernyi színét, hogy egy mély rend lenyomatai, amelyek gyógyítani tudnak, erőt adnak, hogy világosságot növelő üzenetek, a reális és transzcendens világ találkozási pontjai, és hirdetik: keresni kell az igazi fényt, és hagyni, hogy átalakítson bennünket? Hagyni, hogy ebben a szerető „szorításban” bennünk is válaszok szülessenek. Döntések, hit, Isten arcát kereső vágy.

Ezek a gondolatok vannak bennem, ahogy most

Tolnai Mária kedvencével, Pilinszkyvel érkezett...

visszagondolok a programokra. Így visszhangoznak bennem József Attila versei, a Lélek-ének dallami, a zoltárok Istent szólító fohászai, az egyházzenei áhítat, Mendelssohn 95. zoltára, a Stabat Mater szívdobbanásai. Így hallgattam Pintér Béla gyermekeknek és felnőtteknek dalokba foglalt tanúságtételét, Bolyki Balázs és fiai dinamikus, lelkesítő énekeit az átadottságról, a szolgálatról, a megbocsajtásról. Erről szóltak az énekek a Hajléktalan Gondozási Központ lakói között, a Napsugár Integrált Szociális intézményben. Így vált az angyalbárányok

meséjének hamuban sült pogácsája a mi reggeli eledelünké is, hogy elindulhassunk az úton. Hogy járhassunk az ÚT-on, ahol ezernyi kérdés vár ránk, ahogy a színjátszók által bemutatott kamaszok világának élet-kérdései is válaszokat követeltek.

Az ars sacra, a szent művészet annak a valóságnak az ünneplésében segített, amelynek teremtett rendjében mindnyájan elférünk: keresztények és keresztyének, hívők és nem hívők; mert egy derűs, közösségi létkultúrába hívtok, ahol megújulás van, változás, fejlődés, befogadás és elfogadás. ►

Horváth Péter könyvtárigazgató, Jelenits István piarista szerzetes, Gombos Péter egyetemi docens, Molnár Csilla magyartanár és Fándly Csaba színész

tójaként fordul Istenhez, aztán 1935 után újra megjelenik lírájában, s másféleképpen; a Nem emel föl, a Bukj föl az

árból című alkotásai valóban a legszebb vallásos versek.

A beszélgetés az úgynevezett „bűnversekre” is kitért;

olykor ugyanis úgy fordul Istenhez, mintha köze se lett volna hozzá, míg máskor visszatalál az Úrhoz. Jelenits tanár úr megjegyezte: görögkeleti vallásúnak keresztelték, ám ilyen hittant nem tanítottak az iskolában. Mint mondta, József Attila szokatlan, dudva módon nőtt fel; az Istenhez eljutás szokásos módja, ha családon belül történik, ám ő magának fedezte fel Istenet. A költészetben és másutt is. Zsidó sógoránál lakván – ahol Lucynek kellett szólítania Jolán nővérét – talált vissza Istenhez. Verseiben a haszid zsidóság spirituális értékei

figyelhetők meg; a szeretet játékoságával közelít Istenhez, akinek lehet pajtáskodva is hódolni. Ezeket a verseit közlik is a szerkesztők, ám az is jellemző szerzőjükre: nemcsak játszik az istenfogalommal, hanem meglehetősen nehezen talál rá saját hangjára. József Attila Adyt, Kassákot, Juhász Gyulát is utánozta. Jelenits tanár úr meggyőződése: nem a kétségbeesés hajtotta Istenhez, hanem a fiatalságának az öröme eszmélése. Szíve szerint már az óvodásoknak szóló könyvekbe bele kellene tenni a „Láttam, Uram, a hegyeidet” kezdetű versét. ►

Az AZÉ (Adj Zengő Éneket!) zenekar a református templomban működött közre ifj. Bellai Zoltán A zsoltáros esti sétája című elbeszélés részletei között

Madarász Isti filmrendezővel Kéki Kálmán beszélgetett a Szivárvány Kulturpalotában

Ahol az eltérő nézőpontok, zenei stílusok találkozásából új értékek, korábban ismeretlen szempontok felfedezése fakadhat. Mert az „összes keresztények

közötti egységet”(Ferenc pápa) teszi láthatóvá, hallhatóvá, tapinthatóvá. Azaz például, hogy kihív az „én” kerítései mögül. Hogy „felemelkedettsége”

mellett mindig ott van az a szolgáló szeretet, ami tudja azt, hogy nem oldja meg a problémákat, de segít, megerősítő, jelen lévő valóság, amely tanúságtétel a

többről, a kimeríthetetlenről, az ünnepélyesről.

Miben volt más, vagy több a 2018-as év? Csak felsorolásként: a művészek hetét hirdető „vil- ➤

A tanárnő a szeretet mellett magányt, szomorúságot, gyermekkorából hozott hiányt is érez a költeményekben, s ezek állnak hozzá legközelebb. Elhangzott az Én nem tudtam című verse, melynek első versszaka így zárul: „Bűnről fecseg, ki / cselekedni gyáva!”

Nem lehet, hogy a gyógyulás reményében bevetett pszichoanalízis ártott? – csatant a kérdés, s Jelenits atya válaszából kitűnt: maga is ezt gondolja. A freudizmus egyoldalúságának köszönhető, hogy középpontba állítja a büntudatot, s ezt akarja gyógyítani. Attila nem a ki-

forrott freudizmussal találkozott, hanem csak műkedvelő művelőivel... Nem a papok, s hittanárok szembesítették bűneivel, hanem a terapeuták.

Az is elhangzott: Egyik tanára, Galamb Ödön szerint a harmónia és a szeretet iránti vágy tartotta távol az öngyilkosságtól. Fándly Csaba ezt követően mondta el az 1924-ben írt, A kutya című versét, mely így fejeződik be: „Egyszer csak előbúvik / Nappali rejtekéből, / Belőlünk, / Az az oly-igen éhes, / Lompos, lucskos kutya / És Istenhuladékat, / Istendarabkákat / Keresgél.”

Molnár Csilla tanárnő

Balás Béla emeritus püspök (balról) is részt vett az esten

úgy véli: József Attilában volt készítés a nagy összefüggésekre; a rendszeres elemzési-analizálási vágy ezért kapcsolódhatott össze a pszichoanalízissel. Arra

törekedett, hogy meglássa a rendszert a rendszertelenségben. A kerekasztal-beszélgetés vezetője Beney Zsuzsára hivatkozott, aki úgy érezte: József Attila legnagyobb ➤

Bolyki Balázs négy fiával lépett közönség elé az evangélikus templomban

Korok, gondolatok, szobrok címmel Kling József kaposfüredi szobrászművész alkotásaiból nyílt kiállítás a Szent Margit-templomban

lámcsődülettel” a Kossuth téren, Zselicszentpál, Simonfa települések bekapcsolódásával, azzal, hogy a Kőrkapolna mellett a Szent Margit-templomban is közös ima volt az Oltáriszentség jelenlétében – a művészetek képviselőiért, közvetítőiért imádkoztunk. A szerk. –, és hogy Gálosfa adott helyet a Lelkes test-nap mozgást és spiritualitást összekapcsoló eseményének.

Hiszem, hogy sokakhoz eljutott a művészet üzenete.

Tudom, hogy sok utat kell még megtalálni, összekötő hidat megépíteni a művészet segítségével.

Köszönet mindazoknak, akik segítettek a hét megvalósítását.

Köszönet mindazoknak, akik a hívó szóra eljöttek, mert értük, értünk szóltak a dalok, a versek, a zsoltárok, az imák.

TOLNAI MÁRIA
(Kaposvár)

Fotó:

DR. HEGEDÜS GYÖRGY
és KLING MÁRK

Siófok-Balatonkilitin Zajác Gábor görög katolikus atya által bemutatott Szent Liturgián vehettek részt a hívek, akik a Liturgia után a bizánci hagyományokat is megismerhették, és egy ikonkiállítást is megtekinthettek.

A Kaposvári Ars Sacra Fesztivál videós összefoglalója megtekinthető az egyházmegye honlapján: <http://kaposvar.egyhazmegye.hu/>

problémája egész életén át az istenhiány volt, s elkerülhetetlenül haladt a vég felé. Jelenits tanár úr megjegyezte: a marxizmussal is másként ismerkedett, mint kortársai, s azért állították félre, azért nem osztottak szerepet rá a különféle játszmákban, mert túl mély gondolkodású volt. Arra is utalt: Nemcsak okos és szerető barátokra lett volna szüksége, hanem türelmes emberekre is. Zseniális tehetséggel megáldott – vagy megvert – ember volt, kinek folyamatosan a szegénységgel kellett megküzdenie, melynek nemcsak szegényét, hanem súlyát is hordoznia

kellett. Katasztrófára termett ember volt a nagyság igényével, de kifosztottságával, s a marxizmus iránti hűsége révén veszejtette el az Istent. József Attila olyan gyerek volt, aki nem tanult hittant, de olvasta a Bibliát, és elgondolkodott rajta, Nem tanították mesterek, de nem is akart úgy tanulni, ahogy társai; neveltetésének stigmája alól nem tudott kibújni.

Ezután hangzott el az 1937 tavaszán fogant verse, a Bukj föl az árból, melynek első strófája: „Ijessz meg engem, Istenem, / szükségem van a haragodra. / Bukj föl az árból hirtelen, / ne ránts on el a sem-

mi sodra.” S az utolsó: „Még halni lélekzetemet / fojtom vissza, / ha nem versz bottal / és úgy nézek farkasszemet, / emberarcú, a hiányoddal!”

Molnár Csilla tanárnő elmondta: az általános iskolában az úgynevezett „szegényember-versek” kapcsán kedvelte meg a költőt, aki meg szerette volna jobbítani a világot. Jelenits tanár úrnak pedig József Attila volt az érettségi tétele 1951-ben. Mesélte, a piaristáknál csak szőrmentén tanultak róla, ám ő 1948-ban megvette a költő utolsó kötetét, amelyek 1937-ből maradtak a könyvtárak polcain.

– Ugyanolyan menekült gyerek voltam, mint ő, s tulajdonképpen találkozhattunk volna személyesen is – jegyezte meg. – Érzékeltem, hogy a tételt két nap alatt nem lehet élvezhetően feldolgozni, s mivel éppen róla kellett beszélnem, megpróbáltam elhitetni: mindent tudok róla. A bizottság le is állított és jelest kaptam. Már akkor beleszerettem e vergődő szellemi életet élő költő verseibe, aki nem szabályos utakon, hanem cselédlépcsőn érkezett be az irodalomba, s ez a szerelem ma is tart.

LŐRINCZ SÁNDOR

Fotó:

HEGEDÜS GYÖRGY

A falu védőszentje

A háborúra nem emlékszem, csak az újrakezdés nehézségeire, arra is inkább csak a felnőttek elbeszéléseiből, hisz kisgyermekként egészen másként éltem meg azokat az éveket. A városi otthonunkat bombatalálat érte, mindenünk odaveszett. Apánk szovjet hadifogságban sínylődött, édesanyánk pedig a négy gyerekkel falun, a szüleinél húzta meg magát. Reménye sem lehetett az újrakezdésre. Fivérem, hogy a segítségére legyenek, a nyári vakációban elvállalták a templomban a dékányi feladatokat. Nem szívesen tették, mert ez a feladat együtt járt a korán keléssel, hisz reggel korán már harangozniuk kellett, majd délben és este ugyanúgy. Ám a keresetük, a havi egy mázsa gabona sokat jelentett. Édesanyáknak csak kiegészítenie kellett néhány zsákkal, s így remélhette, hogy lesz elegendő kenyere a következő nyárig. Egy süldőt már levágtak, és a következő hónapban szándékoztak még egyet levágni. Azt, amelyiket anyánk még tavasszal vett letett ruhákért, mivel akkor még pénzért vásárolni nem lehetett. Nem, mintha pénzben dúskáltunk volna. Szerencsére a csere-kereskedelem a faluban jól működött, így a jövő évre szánt malacka is ott rőfögött már az ólban.

Később ifjabb fivérem, Pali magára vállalta a reggeli harangozásokat, sőt még fújtatni is hajlandó volt a reggeli miséken. Édesanyánk nem értette kisebbik fia önzetlen lelkesedését, míg egyik nap ki nem derült, mi is valójában Pali önként vállalt reggeli harangozásainak a titka? Nagynéném, aki minden reggel ott volt a szentmisén, derített fényt a titokra.

– Nőügy van a dologban – mondta a nővérének titokzatoskodva, mihelyt hazaért a templomból.

– Nem korai még ilyesmire gondolni? – rémüldözött anyánk. – És épp a templomban?!

– Még a nevét is tudom az illetőnek – idegesítette tovább a testvére, és halkán odasúgta neki úgy, hogy más ne hallhassa.

– Mi köze az én kamasz fiának ehhez az öregasszonyhoz? – botránkozott meg édes-anyánk. – Ne beszélj számszavakat!

– Pedig miatta jár a fiad reggelente misére – kacagott a húga. – Kérdezd csak meg tőle!

– Mi közöd van neked ahhoz az öregasszonyhoz? – szólította nyomban raportra anyánk Palit, aki csodálkozva nézett rá.

– Honnan tudja, Édesanyám? – kérdezte nagyra kerekedett szemekkel.

– Hát mégis igaz?! Tényleg amiatt az asszony miatt jársz reggelente templomba?

– Igen – ismerte be vigyorogva Pali. – Olyan mulatságos, amikor latinul énekel. Legjobban azt szeretem hallani, ahogyan a miatyánkot éneкли. Azon muszáj nevetni.

– Úgy!? Tehát nevetgélni jársz a templomba? – kérdezte édesanyánk, de nem bírt sokáig komoly maradni, látva fia megszeppent ábrázatát.

– Nem éppen nevetgélni megyek, hanem az orgonát fújtatni, de nem tehetek róla, hogy nem bírom ki nevetés nélkül, amikor Eged néni énekel. Legjobban az ima vége tetszik nekem, amikor a sed liberanos a malo helyett szent Liberánusz Amálkát mond – mesélte Pali, de akkor már együtt nevettek mind a hárman.

– Komolyan mondd? Tényleg így éneкли? – törölgette a szeméit a nagynéném, mert a nevetéstől patakzott a könnye. .

– Igen. Egyszer fogadásból megkérdeztem tőle, hogy ki az a szent Liberánusz Amálka, mire döbbsenten nézett rám.

– Hogyan lehet, hogy nem tudod ezt, te gyerek? – utánozta fivérem az öregasszony beszédét. – Pedig mindenki tudja, hogy ő a falu védőszentje – vágta oda, miközben megbotránkozva csóválta a fejét. – Na, de ilyet! – tette még hozzá. hogy nyomatékokat adjon nemtetszésének.

– Jaj, édes jó Istenem! – kacagott édesanyánk. – Rég nem nevettem ilyen jót.

– Valóban – hajtotta le a fejét Pali. – A háború óta nem is láttam még Édesanyámat nevetni. Örülök, hogy sikerült megnevettetnem. Megyek, elmesélem az esetet Nagymamának is, hadd nevéssen ő is.

A történet szereplői rég nem élnek már. Gyakran gondolok rájuk, kiváltképp fivéremre, aki családunk fő mókamestere volt. De sokszor megnevettetett minket, sokszor még a könnyem is folyt a nevetéstől! Húsz éven át együtt dolgoztam vele az orvosi rendelőben. Nemcsak a testvérem, egyben a főnököm is volt. Sajnos a halál korán letörölte a mosolyt az arcáról, de ahányszor csak eszembe jut a falu védőszentje, már látom is magam előtt fivérem nevető kék szemét. A testvéri szeretet a síron túl is összekapcsol minket.

LÉVAY MÁRIA
(Fonyód)

„Együtt erő vagyunk, szerteszét gyöngeség”

Székelykapu a lovastanya bejáratánál

A VII. Nemzeti Vágta kaposvári előfutama Csíkszentkirály és Kaposvár önkormányzatainak, valamint a támogatók – köztük a csíksomlyói zarándokok – segítségével elkészült hatalmas székelykapu augusztus végi ünnepélyes átadásával nyílt meg a Meistro Lovastanya bejáratánál.

Felirata egy Wass Albert idézet:

„Együtt erő vagyunk, szerteszét gyöngeség”.

A kapu a nemzeti összetartozást, a két település több évtizedes barátságát jelképezi. A mives székelykaput, Szita Károly kaposvári és Székely Ernő csíkszentkirályi polgármesterek köszöntője után, Varga Péter, a székesegyház plébánosa áldotta és szentelte meg.

Szöveg és fotó:
DR. HEGEDÜS
GYÖRGY

Tisztviselő-választás a KÉSZ Marcali Csoportjánál

Tisztújító taggyűlést tartott a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége (KÉSZ) Marcali Csoportja. A választásra azért volt szükség, mert a helyi csoport tisztviselőinek a mandátuma lejárt.

A KÉSZ alapszabályában meghatározott előírások szerint először egy háromtagú Jelölő és Szavazatszámoló Bizottságot választottak Gelencsér Róbert elnökletével.

Ezután a jelenlévő tagok egyhangú szavazata alapján újabb öt évre megválasz-

tották dr. Laczkovics Annát elnöknek, Kiss Kálmánt titkárnak, Hosszú Zoltánét pénztárosnak, valamint Gálné Végh Editet pótküldöttnek.

A gyűlés további részben a napirendi pontokban meghatározottokról esett szó. A titkár beszámolt a 2017-es év megvalósult programjairól, illetve kitért a 2018-as rendezvényekre is. Ezt köve-

tően ismertette a 2017-es év számadását, illetve a tagdíjak alakulását. Az elnökszónya vázolta a további programterveket. Ezen kívül beszélt az ősze tervezett székesfehérvári zarándokútról is, melyet a csoport saját költségvetéséből finanszíroz, mivel az idei esztendőben a KÉSZ-központ nem írt ki pályázatot.

K. K.

Marcaliban, Nagykanizsán és Siófokon is tartottak továbbképzést Az új hitoktatás-nyilvántartó rendszerről

Augusztus 27-én a Kaposvári Egyházmegye területén egyszerre három helyszínen is – a marcali, a nagykanizsai Jézus Szíve és a siófoki plébániákon – tartottak továbbképzést az új Bellarmin Hitoktatás-nyilvántartó rendszerről.

A Marcali Plébánián összesen 13 pap és hitoktató gyűlt össze a környékről, akiknek Bicsár László kutasi plébános és Billege Edit hitoktató ismertette az

új elektronikus rendszerrel kapcsolatos tudnivalókat, illetve mutatta be egy teszt oldalon az internetes felület használatát a gyakorlatban is.

2018 szeptemberétől ugyanis a Kaposvári Egyházmegyében is kötelezően bevezetésre került a Bellarmin Hitoktatás-nyilvántartó rendszer. Ennek következtében gyorsan és könnyen lehet majd a hittanórákat, órarendeket nyilvántartani, valamint ha-

Megjelent dr. Rostás László kötetet a mosdósi kórházról

Kardiológia félúton

Dr. Rostás László főorvos szerkesztésében a közelmúltban jelent meg „Kardiológia félúton. Mosdós, 1991-2013” címmel egy olyan kötet, amelynek méltán van tudománytörténeti-örvostörténeti jelentősége is. A szerzői jegyzék jeles személyiségek nevéből áll: Dr. Andrásföszky Barna, Dr. Barna István, Prof. Dr. Farsang Csaba, Dr. Fekete László, Dr. Gellér László, Prof. Dr. Gyurkovits Kálmán, Prof. Dr. Rosivall László, Dr. Rostás László, Prof. Dr. Tenczer József, Dr. Zámolyi Károly. Valamennyien „ikonjai” a mosdósi és a hazai betegellátásnak, illetve a kultúránknak. A kiadást támogatta többek között a Magyar Kardiológusok Társasága Aritmia és Pacemaker Munkacsoportja, valamint a Magyar Hypertonia Társaság is. A kiadó a kaposvári Pro Card Alapítvány volt. A szép kivitel a szintén kaposvári Pethő Nyomda munkáját dicséri. A könyv adatgazdagsága mintaszerű, példaértékű.

A kötet élén Gróf Széchenyi István örökbecsű szavai olvashatók: „Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent és mun-

kálkodhass a jövőn!” Dr. Jávör András ny. államtitkár a kitűnően „megkomponált” előszót ezekkel a szavakkal zárta: „... olvasd a sorokat, és visszatér hited, hogy létrehozható még humánus, emberbarát gyógyítás nemcsak Pannóniában, hanem az egész országban is betegeink javára!” Bárcsak „próféciát” jelentenének ezek a sorok! Higgyünk benne!

A történeti áttekintés első részét Prof. Dr. Gyurkovits Kálmán főorvos írta. A kiváló felkészültségű szerző a régmúltba is visszatekintett. A Kaposvártól 17 km-re fekvő Mosdós lakott település volt már a Krisztus előtti évszázadokban. Adatok vannak arról, hogy a környék klímája könnyítést ad az asztmás betegek számára. A kastély 1938-tól szolgál egészségügyi, szanatóriumi célokat. Dr. Andrásföszky Barna igazgató főorvos nevével fémjelvezve a kórházi fejlesztések 1963-tól már egy önálló intézményben valósulhattak meg, nagyrészt a gyermek-tbc gyógyításának szolgálatában. Idővel a korábbi szakterületek bővültek felnőtt pulmonológiával, általános

belgyógyászattal, kardiológiával.

Itt történtek 20 éven át a Magyar Gyermekgyógyász Társaság tudományos lapjának, a Gyermekgyógyászatnak a főszerkesztői munkálatai. 1993-tól Prof. Dr. Gyurkovits Kálmán lett az intézmény vezetője, aki a Szegedi Gyermekklinikáról került a mosdósi intézmény élére, és igazgató főorvosként 2005-ig látta el ezt a feladatot. Mosdós nemcsak a gyógyításnak, hanem a kulturális rendezvényeknek is elismert otthona lett.

„A» református «Mosdós» címmel Dr. Fekete László ügyvédől a Kaposvári Református Egyházközösség főgondnokától olvashatunk történeti áttekintést. Ez az időbeli szakasz hivatalosan 2002. július 1-én a Semmelweis-ünnepségen kezdődött. A Magyarországi Református Egyház a fenntartói jogokat 20 éves időtartamra vette át. Az intézmény vállalta a „... gyógyító Krisztus üzenetének és tevékenységének...” közvetítését, és a korábbi szakterület kibővült a „mellkasi betegségek szakkórházának” feladatkörével.

Az egyház működtetett itt időskorúak otthonát és iskolát is, a tartós kórházi ellátást igénylők számára, valamint hivatalos gyakorlásába lépett a kórházlelkész. Az intézmény vezetését 2006-tól Dr. Velkey György főigazgató vette át. 2007-től, már a nem polgári országkormányzás ideje alatt, megszűnt az önállóság és az egyházi fenntartás, a mosdósi intézmény a Somogy Megyei Kaposi Mór Oktató Kórház része lett. A kötet 21. oldalán a mosdósi kórház igazgatóinak névsora található, az évszámok tükrében 1963-tól napjainkig.

Dr. Andrásföszky Barna, aki 1963 és 1993 között volt Mosdóson igazgató főorvos, írta a kötetnek a „Visszaemlékezés a köszönetnyilvánítás jegyében” című részét. Törekvése volt, hogy a tudóosztály zárt szakterülete egészüljön ki más szakterületekkel is, például általános belgyógyászattal, gyermekgyógyászattal, kardiológiával. Itt olvashatunk Dr. Szigeti Gyula, Dr. Tahy Ádám, Dr. Berta Gyula és a Dr. Albert Áron munkásságát folytató Dr. Csordás Zoltán tevékenységéről.

ladási naplót vezetni, vagy az érdemegeket beírni, illetve ezen keresztül tudják majd a plébánosok a saját, és a hitoktatóik hittanóráit minden hónap végén jóváhagyni.

A Kaposvári Egyházmegyében 2017 őszén először csak ideiglenesen vezették be a Bellarmin rendszert, amit például a Veszprémi és Váci Egyházmegyében már korábban is sikeresen használtak. A zárt elektronikus rendszer használói a hit- és erkölcsstan oktatásban résztvevő olyan egyházi és világi hitoktatók lehetnek, akik a püspökségen korábban felhasználói nevet és jelszót igényeltek, amivel be tudnak lépni az internetes

oldalra. A Bellarmin zökenőmentes használatához és működéséhez mindössze megfelelő internet elérhetőségre és laptopra, táblagépre vagy számítógépre van csupán szükség.

Kiss Iván c. prépost, esperes-plébános, a Kaposvári Egyházmegye hitoktatási referense elmondta, hogy 2018 őszén az egyházmegye területén mintegy tízezer hittanos gyermek kezdte meg az iskolai órarendbe épített hit- és erkölcsstan tanulmányait. A tankönyveket pedig szeptember elején, az első órákon ingyen kapták meg hitoktatóiktól a diákok.

Szöveg és kép:
KISS KÁLMÁN (Marcali)

Az általános belgyógyászat vezetője Dr. Kéki Kálmán lett, akit később a Somogy Megyei Orvosi Kamara elnökévé is megválasztottak. Dr. Tahy Ádám Balatonfüredre távozása után Dr. Rostás László lett a kardiológia vezetője, akinek a nevéhez igen jelentős diagnosztikai és terápiás fejlesztések fűződnek. Őt megyei szakfőorvosnak is kinevezték. A bronchológiai diagnosztikus és terápiás osztályt, valamint az ideggyógyászat ügyeletét Dr. Albert Áron szervezte meg. Ő volt az irodalmi esték és a karácsonyestek szervezője is. A mosdósi kórház a tágabb környéknek egyik irodalmi és művészeti központjává vált. Dr. Andrásófszky Barna orvosokat, nővéreket, asszisztenseket dicsérő mondatai zárják a kötetnek ezt a fejezetét.

A „Visszatekintés: gondolatok Mosdósról” című rész szerzője Dr. Rostás László. A kardiológiai profil bevezetése 1975-re nyúlik vissza. A kardiológiai ellátás önálló osztályon 45 ágygal 1986-ban valósult meg, és létrehoztak egy 6 ágyas koronária őrző részleget is. Dr. Rostás László 1991. szeptember 1-én vette át az osztály vezetését. Az akkor főprofilt jelentő gyermekgyógyászat mellett a kardiológiának is állandó konziliáriusai voltak a fül-orr-gégészet, a nőgyógyászat, a szemészet, az urológia és az ortopédia szakterületein. A rehabilitációt segítette a 10 hektáros

őspark (benne pávákkal), három tornaterem és két uszoda, valamint sportpálya. Mindezt a dolgozók és a környékbeli lakók is használhatták. (Ekkoriban az intézménynek 460 dolgozója és 46 orvosa volt.) 1993-tól az igazgató főorvos Prof. Dr. Gyurkovits Kálmán szerkesztésében jelent meg a „Mosdós-Kórház-Híradó” című kórházi újság.

A 39. oldaltól az egykori munkatársokról, a svédországi tapasztalatokról, a mai szemmel értelmezett Mosdósról és az orvosok, dolgozók életrajzi adatairól kaphatunk információkat. Felsorolást láthatunk a Mosdóson dolgozott vendég-orvosokról is. A betegekről szóló rész után a publikációk adatainak közzététele az orvosi hivatást gyakorlók számára különösen fontos tájékoztató lehet.

Mosdós neve összeforrt a Magyar Egészségügyi Társaság (MET) működésével. A Társaság alapító, örökös tiszteletbeli elnöke Dr. Andrásófszky Barna, az elnök Prof. Dr. Kellermayer Miklós, az alelnök Prof. Dr. Gyurkovits Kálmán. (Prof. Dr. Kellermayer Miklós pécsi professzor, a Társaság másik két vezető személyisége Mosdóshoz kötődik.) A közhasznú civil szervezet „... a magyarság egészségi állapotának javítása, a nemzet fennmaradása” érdekében fejté ki 1993 óta a tevékenységét. Az előadások gazdag tárházából a

Kereszténydemokráciáról és a zsinatokról

Október 3-án a kaposvári püspöki székház nagytermében Harrach Péter, a Kereszténydemokrata Néppárt frakcióvezetője volt a KÉSZ kaposvári csoportjának a vendége. Kereszténydemokrácia egykor és most címmel tartott előadásában a kereszténydemokrácia történetét ismertette, s arra világított rá: mit értünk napjainkban, különösen Magyarországon kereszténydemokrácia alatt. Október 24-én, szerdán 17 órakor Gárdonyi Máté, siófok-kiliti plébános lesz a vendég. Előadásának címe: Egyházmegyei zsinatok a történelemben. Ez az előadás azért aktuális, mert Varga László megyéspüspök az egyházmegye 25. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen egyházmegyei zsinatot hirdetett meg. A KÉSZ egyháztörténész vendége történelmi áttekintést nyújt a zsinatok történetéről.

határainkon túli magyarság is gazdagodhatott, többek között Szilágysomlyón, Sepsiszentgyörgyön, Csíkszeredán, Székelyudvarhelyen, Kolozsváron és a Kárpátalján. A kötetnek ezt a részét is bőséges fényképanyaggal illusztrálták.

A 253 oldal terjedelmű könyv harmadik harmadrésze képekben mutatja be a mosdósi kórház életét. A képanyag kitérő válogatás. Tartalmazza Mosdós geográfiai elhelyezkedését Somogy Megyében, a régi Pallavicini kastélyt a Gyermekosztállyal és több részletet a kórház gyönyörű parkosított területeiről. Még a Mosdóst távolról ismerők közül sem tudják sokan, hogy a sportpálya helikopter-leszállóhelyként is szolgálja a betegellátást. Olvashatunk Dr. Rostás László főorvos mosdósi tevékenységének jubileumáról, és a Kardiológiai Osztály adatairól az 1991 és 1996 közötti időszakra vonatkozóan. Gazdag fényképanyag mutatja az évszázad osztaletkezleteket, a viziteket és azokat a könyveket, folyóiratokat, amelyekben szerzőként vagy forrásmunkák szerzőiként mosdósi kardiológusok szerepelnek. Dokumentumokat láthatunk Dr. Rostás László „Honoris Causa Szív-elektrofiziológus” és Dr. Antal Károly főorvos „Szívgyógyász Rehabilitológus” kitüntető címeiről.

Tapasztalhatjuk az előretekintést is, amelyet dokumentál egy kép az 1997-ben még ifjú

pécsi kardiológusokról, valamint fotók láthatók többek között Dr. Horváth Petra és Dr. Rostás Ildikó felvételeiből. (Szép családi megnyilatkozás, hogy a szerkesztő Dr. Rostás László a kötet elején az ajánlást „Ildinek és Zolinak” írta.) A dél-dunántúli régiót, Baranyát-Somogyot-Tolnát együtt bemutató dokumentumok gazdag és kiterjedt szakmai-tudományos kapcsolatokat jeleznek. A mosdósi kórház emlékkönyvének értékes lapjait is bemutatják a kötet alkotói.

A kötetet Dr. Rostás László köszönő szavai zárják. A szerkesztő kifejezi hálóját mindazoknak, akik a mű megjelenését bármilyen formában előmozdították. A szorosabb értelemben vett szerkesztői munkát Dr. Antal Károly és Dr. Rostás Lászlóné Dr. Galambos Erzsébet segítették. A felsorolt forrásmunkák az érdeklődő olvasók kórháztörténeti ismeretanyagát tovább gyarapíthatják. Nagy köszönetet érdemelnek a szerkesztő és a részletmunkák írói egyaránt, mert a történelmi tényanyag rögzítése és megőrzése – Szabó Árpád akadémikus, tudománytörténész szavaival – „... főleg arra jó, hogy általa jobban meg tudjuk érteni a saját korunkat.” Ezt a jobb megértést segítik elő a kötet magas szakmai színvonalú alkotói.

PROF. DR. ROSTA ISTVÁN
(Kaposvár)

Végső búcsú Ifi Géza plébánostól

A balatonberényi Keresztelő Szent János-templomban július 13-án délelőtt mondott szentmise után Varga László megyéspüspök papjaival a balatonberényi temetőben örök nyugalomra helyezte Ifi Géza nyugalmazott plébánost.

Prédikációjában Brierber László, nyugalmazott balatonszentgyörgyi plébános szólt a jelenlévőkhöz. „Ifi Gézát 1994-ben szentelte a Kaposvári Egyházmegye papjává Balás Béla megyéspüspök. Tanulmányai során professzora volt Joseph Ratzinger bíboros, későbbi XVI. Benedek pápa. Barátságot ápolt Reinhard Marx bíborossal, München és Freising érsekével. Szemináriumi éve alatt találkozott Mindszenty Józ-

zseffel, akinek szavait mindig örömmel idézte. Pappá szentelése után nem sokkal az egyházmegyei Karitászigazgatójává nevezték ki. Sokat segített az emberekben, sokat tevékenykedett az akkoriban alapított Kaposvári Egyházmegye ügyeiben is.”

Kapaszkodója a kereszt volt

Életének 86. évében elhunyt prof. dr. Rozsos István, a kaposvári Kaposi Mór Oktató Kórház egykori osztályvezető főorvosa, Kaposvár díszpolgára. Augusztus 28-án a Jézus Szíve-templomban Vajda Gábor plébános mutatott be gyászmisét az elhunyt lelki üdvéért, majd a Keleti Temető ravatalozójában a város nevében Szita Károly polgármester, a pécsi egyetem részéről prof. dr. Betlehem József rektorhelyettes búcsúztatta. A kórház nevében, a stratégiai igazgató, Repa Imre professzor köszönt el az intézmény nemzetközi hírvérvoros-egyéységétől, a betegek köszönetét és háláját Lőrincz Sándor, lapunk főszer-

kesztője tolmácsolta. A család nevében dr. Rozsos Tamás vett végső búcsút édesapjától, akinek – feleségével együtt – kedves temploma volt a Jézus Szíve; jóllehet hatvanegy évvel ezelőtt a Szent Imre-templomban fogadtak egymásnak örök hűséget feleségével. Kapaszkodója mindenkor az eget a földdel összekötő kereszt volt. Ahogy az ember Isten ikonja, a Teremtő képmása, úgy lehetett csaknem öt és fél évtizeden át a kaposvári megyei kórház ikonikus alakja. A búcsút követően urnáját szűk családi körben, egyházi szertartás keretében helyezték el a temető kápolnájában.

Magnus

In memoriam Rozsos István

Minden főnöknek van – legalább egy – olyan neve, melyet a beosztottak ragasztanak rá. A főnökök sok esetben sosem tudják meg, hogy is emlegetik őt a tanítványok a háta mögött. Rozsos professzort Magnus néven neveztük. Ki volt a névadó, hogy kelt a keresztség, nem tudni. Ezt a nevet a tiszteletünk hívta életre, kifejezte azt, hogy „az Öreg” számtalan kiválóságával messze kimagaslík közülünk. Professzor úr biztosan nem haragudott volna, ha megtudja, hogy emlegetjük őt, mint ahogy az is természetesen volt számára, hogy Pista bátyámnak szólítottuk.

A referátum évezredes hagyományokkal rendelkezik az orvoslásban, az együttes munkálkodás eszköze, kommunikáció. Ez a kommunikáció Rozsos professzor úr osztályán kétirányú volt. A legfiatalabb orvos véleménye is elhangozhatott, a jó ötlet jutalma nem maradt el. A hibákat azonban nem hagyta szó nélkül, ahogy a felületességet sem tűrte el. Kitűnő memóriája megőrizte, kinek milyen utasítást adott, hetekkel később is emlékezett az esetekre. A reggeli referátumok „pipaszó” mellett zajlottak, különleges hangulatuk volt. Rozsos professzornak a kormányzáshoz nem volt szüksége vezetői módszerekre. Vezetői tevékenysége, a fiatalok nevelése során legfőbb elve mindig is a személyes példamutatás volt. Őt magát kutatásai során újat akaró, cselekvő dinamizmusa vezette, és beosztottait is önképzésre, tudományos munka végzésére sarkallta. Saját igényességét, fáradhatatlanságát próbálta belénk plántálni. Rozsos professzornak tudós, alkotó emberként nem csupán az alkotás eredménye, hanem annak folyamata is örömet

okozott. Sebészeti ismereteit lelkiismeretes tanulással és olvasással, dexteritását számtalan állatkísérletes műtét végzésével fejlesztette tovább. Elmélyülésében minden másról lemondott egy-egy közlemény vagy könyv írásának izgalmas fázisában.

Rozsos István tanári entellektüel, aki számára a tanítás: készítés, létforma. Filozófiai írásaiban többször kifejtette nevelélméleti nézeteit. Ezen oktatói habitus szellemében zajlottak operációi is. A műtétek könnyed beszélgetéssel kezdődtek, eközben egyfajta „kérdézz-felelek” játék zajlott. A tapasztalt, idősebb első asszisztentst sosem hozta méltatlan helyzetbe tájantómiai vagy általános műveltségi kérdéseivel, a „juniorok” azonban sokszor szembesülhettek alapvető anatómiai, sebészeti, történelmi, irodalmi, nyelvi hiányosságaikkal. Aki jól figyelt, könnyen szerezhetett humán műveltségi, orvosi ismereteket. Az operáció előrehaladtával a társalgás a legszükségesebb utasításokra (ezek mindig

inkább kérések voltak!) korlátozódott. A műtéteket mindig határozottan, megfontoltan, sietség nélkül végezte, s a kritikus helyzetekben hatalmas rutinja adta önuralommal és lélekjelenléttel cselekedett. A microlaparotomiás kurzusai során hazai és külföldi vezető sebészek elismeréssel adóztak felesleges mozdulatok nélküli, elegáns technikája előtt.

Rozsos professzor úrnak számos sebészeti újítást köszönhetünk, többek közt az általa széles körben propagált módszert, a microlaparotomiás cholecystectomya elgondolását (minimal direct access surgery, MIDAS), amely a maga nemében a sebészet utóbbi száz évének egyik legnagyobb vívmánya. Az eljárás az aktuális körülmények között nem tudott értékének megfelelő mértékében teret hódítani, mégis támogatóan hatott a laparoszkópos sebészet ideológiájára.

Rozsos professzor úr szórakoztató, sodró lendületű

előadásait mindig céltudatos, alapos felkészülés előzte meg. Könnyedségét, spontaneitását kitűnő verbális adottságai, lefegyverző természettudományos és humán olvasottsága, tekintélyt parancsoló szakmai gyakorlata alapozták meg. Tanítványait hasonló igényességre, nyelvtanulásra, élethosszig tartó önfejlesztésre biztatta. Számos írásában foglalkozott a „sebészi judícium” kérdésével. Nézete szerint a sebészi pályára készülő, majd azt gyakorló orvos legfontosabb feladata a megfelelő judícium megalapozása. Ezen judícium, „orvosi jogosultság” megszerzésének igénye részben tanulható, tanítható, azonban, mint ahogy azt tőle tudjuk, s ahogy azt számunkra személyes példája is mutatja: „jó orvos, csak jó ember lehet!”.

Tisztelt Professzor úr, kedves Pista bátyánk! Nyugodj békében!

Tanítványaid nevében
őszinte szeretettel és hálával:
FERENCZY JÓZSEF

"NE FÉLJ, NEM ÍTELLEK EL!"

ABORTUSZ OKOZTA LELKI FÁJDALMAK FELDOLGOZÁSA

A RÉSZVÉTELNEK NEM FELTÉTELE A RENDSZERES VALLÁSGYAKORLAT.
A MEGKERESÉSEKET BIZALMASAN KEZELJÜK.

2018 NOVEMBER 15-18 BALATONBOGLÁR EGYHÁZMEGYEI NYARALÓ
(JÓZSEF ATTILA UTCA 51)
(CSÜTÖRTÖK ESTÉTŐL VASÁRNAP DÉLIG)

JELENTKEZÉS: EVANGELIZACIO.KAPOSVAR@KATOLIKUS.HU CÍMEN
LEGKÉSŐBB NOVEMBER 5-IG.
A LELKIGYAKORLATOT VEZETI: UDVARDYNÉ DR. TÓTH LILLA
ÉS UDVARDY MÁRTON

SPIRITUS ✚ A KAPOSVÁRI EGYHÁZMEGYE LAPJA • Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Tagjai: KISS IVÁN, LŐRINCZ SÁNDOR (elnök), DR. RUMSZAUER MIKLÓS, VARGA LÁSZLÓ • Felelős kiadó: DR. RUMSZAUER MIKLÓS • Szerkesztőség: Kaposvár, Dr. Kovács Sebestény Gyula u. 2. • Telefon: 82/512-394 • Tipográfia, nyomdai előkészítés: VÁRNAI KÁROLY – www.igrafika.hu • A lap készült a VUPE 2008 Kft. gondozásában.